

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพการปฏิบัติการทำให้ปราศจากเชื้อ  
ในหน่วยจ่ายกลาง

ผู้เขียน นางสาววัลย์จิตร สังข์ทอง

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลด้านการควบคุมการติดเชื้อ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์พูนทรัพย์ โสภารัตน์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วันชัย มุ่งดูย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การปฏิบัติการทำให้ปราศจากเชื้อในหน่วยจ่ายกลางมีความสำคัญในการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล จึงต้องมีการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานด้วย ตัวชี้วัดคุณภาพการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพการปฏิบัติการทำให้ปราศจากเชื้อในหน่วยจ่ายกลางด้านโครงสร้าง ด้านกระบวนการ และด้านผลลัพธ์ ทำการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2546 – เมษายน 2547 แบ่งการศึกษาเป็น 4 ระยะคือ 1) การทบทวนวรรณกรรมและการสำรวจสถานการณ์การใช้ตัวชี้วัดคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่างพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ 110 คน และหัวหน้าหน่วยจ่ายกลาง 110 คน ในโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยและโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข 2) การจัดทำร่างตัวชี้วัดคุณภาพโดยการพิจารณาความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้เท่ากับ 0.96 และค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทดสอบด้วยวิธีคูเดอร์ริชาร์ดสัน 20 ได้เท่ากับ 0.84 3) การทดสอบความเป็นไปได้ของตัวชี้วัดคุณภาพ จากกลุ่มตัวอย่างพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ 53 คน และหัวหน้าหน่วยจ่ายกลาง 53 คน 4) การเสวนาเพื่อถกเถียงกรองตัวชี้วัดคุณภาพระหว่างผู้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าได้ตัวชี้วัดคุณภาพทั้งหมด 34 รายการ จำแนกเป็นตัวชี้วัดคุณภาพด้านโครงสร้าง ที่ครอบคลุมด้านนโยบาย กลวิธี/มาตรการในการปฏิบัติ การกำหนดแผนภูมิโครงสร้าง การกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดระบบเรียกคืนอุปกรณ์

ที่ไม่ได้มาตรฐาน การพัฒนาความรู้และทักษะบุคลากร มีระบบการให้บริการสุขภาพบุคลากร มีการจัดการด้านโครงสร้างทางกายภาพ มีการจัดการงบประมาณสนับสนุน ตัวชี้วัดคุณภาพด้านกระบวนการ ที่ครอบคลุมการปฏิบัติตามแนวทางการปฏิบัติในเรื่องการทำความสะอาดอุปกรณ์ การเตรียมและการห่ออุปกรณ์ การนำห่ออุปกรณ์เข้าเครื่องทำให้ปราศจากเชื้อ การใช้เครื่องทำให้ปราศจากเชื้อ การตรวจสอบการทำให้ปราศจากเชื้อ การเก็บห่ออุปกรณ์ปราศจากเชื้อ การแจกจ่ายห่ออุปกรณ์ปราศจากเชื้อ นอกจากนี้ยังรวมถึงการบำรุงรักษาเครื่องทำให้ปราศจากเชื้อ และการเฝ้าระวังการเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติการทำให้ปราศจากเชื้อ ตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ ที่ครอบคลุมเรื่อง สัดส่วนการตรวจพบตัวบ่งชี้เชิงกล ตัวบ่งชี้ทางเคมี ตัวบ่งชี้ทางชีวภาพไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุจากการปฏิบัติการทำให้ปราศจากเชื้อ และอัตราความพึงพอใจของบุคลากรหน่วยงานต่างๆเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ปราศจากเชื้อ

ผลการศึกษาค้นคว้านี้ได้พัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพที่สามารถนำไปประเมินคุณภาพงานหน่วยย่อย กลาง เพื่อนำไปสู่การพัฒนางานที่มีคุณภาพต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Copyright© by Chiang Mai University  
All rights reserved

**Thesis Title** Development of Quality Indicators for Sterilization Practices of the Central Sterile Supply Department

**Author** Ms. Kwanjit Sangthong

**Degree** Master of Nursing Science (Infection Control Nursing)

**Thesis Advisory Committee**

Associated Professor Poonsap Soparat	Chairperson
Assistant Professor Dr. Wanchai Moongtui	Member

### ABSTRACT

Sterilization by the central sterile supply department (CSSD) is an important component of nosocomial infection prevention. Quality indicators are essential for evaluating the practices. The purpose of this developmental research was to develop quality indicators for sterilization practices of CSSD including structure, process and outcome. Data were collected during November 2003 to April 2004. The study consisted of four stages. The first stage was literature review and current situation analysis of quality indicators. The samples consisted of 110 infection control nurses and 110 heads of CSSD in university and public health hospitals. The second stage was the development of quality indicators and later validated by five experts from which the CVI obtained was 0.96. The reliability of the questionnaire was tested using Kuder-Richardson (KR) 20 from which the coefficient was 0.84. The third stage was the feasibility and applicability tests of quality indicators. The samples were 53 infection control nurses and 53 heads of CSSD. The fourth stage was refinement of quality indicators by a forum of 5 experts and 5 individuals working in CSSD. Data was analyzed by using descriptive statistics.

The results of this study found that proper structure indicators included policy, working system management, job assignment for workers, practices guidelines, recall system for standardized package, training, employee health, equipment, environmental management and budget support. The process indicators were practice guidelines on cleaning, preparation and packing, loading, sterilization process, monitoring of sterilization, storage of sterilized packages, distribution of the products, maintainance of sterilizer and incidence report. The outcome indicators comprised defects in sterilization process indicated by mechanical, chemical and biological tests, the number of accident in work place and satisfaction of personel.

This study indicates that an above mentioned quality indicators could be applied in the quality assessment of CSSD.